

Alexandru Lapusneanul - Caracterizarea Ruxandei

Opusa domnitorului, este doamna Ruxanda, sotia sa. Ea apare ca personaj secundar si este fiica, sora si sotie de domn, simbolizand frumusetea, bunatatea, iertarea si intelegerea.

Direct, prin descriere, autorul ii evidentiaza mai intai vestimentatia aleasa si frumusetea ei vestita, realizandu-i astfel portretul fizic:

"Peste zobonul de stofa aurita, purta un benisel de felendres albastru blanit cu samur, a caruia manece atarnau dinapoi: era incinsa cu un colan de aur, ce se ioncheiea cu mari paftalede matostat, impregiurate cu petre scumpe, iar pe grumajii ei atarna o salba de multe siruri de margaritar. Slicul de samur, pus cam intr-o parte. Era impodobit cu un surgucialb si sprijinit cu o floare mare de smaralde. Parul ei dupa moda de atunci, se impartea pe umerii si spatele sale. Figura ei avea acea frumusetate, care facea odinioara vestite pre femeile romaniei.

Imbracaminte si tinuta ei degaja somptuozitate, fiind la inaltimea rangului sau domnesc.

Iubitoare si supusa, isi apreciaza sotul caruia ii adreseaza cuvinte pline de afectiune si de respect "Bunul meu "domn", "viteazul meu sot", "maria ta este puternic", "Eu, Dumnezeu stie! cat te iubesc!"etc.

Este o fire sensibila, nu suporta violentele si este hotarata sa-l impiedice pe Lapusneanu de la noi crime, aducand-ui diverse argumente: "Ce-ti lipseste mariei-tale? N-ai cu nime razboi: tara este linistita si supusa. Judeca ca dupa viata este si moarte, si ca maria-ta esti muritor si ai sa dai sama!"

Indarjita in hotararea ei, nu cedeaza nici atunci cand voievodul se manie si devine impulsiv, si insista cu orice risc exprimandu-si energic dorinta:

-De as sti ca ma vei omori, nu pot sa tac. Vreau sa nu mai versi sange, sa incetezi cu omorul, sa nu mai vad capete taiate, ca sare inima din mine!"

Este increzatoare in spusele sotului ei si nu intuiteste planul lui ascuns cand ii promite un leac de frica, desi o umbra de banuiala o cuprinde:

"-Cum? Ce vrei sa zici?

-Maine vei vedea."

Exista in comportarea ei un moment de deruta, atunci cand viata fiului ei este in pericol. In acea clipa este cuprinsa de disperarea si este sfatuita de Spancioc sa-l otraveasca pe Lapusneanu: "...viata mariei sale si a copilului acestuia este in primejdie. Destul a trait tatal si destule a facute. Moara tatal ca sa scape fiul." Chiar in fata acestor argumente este ezitanta si, dupa un nou indemn

al lui Spancioc ,ii cere cuprinsa de teama, parerea mitropolitului, care, indirect, o impinge la crima.Spancioc si Teofan sunt, de fapt, autorii morali ai crimei, lasa sa cada otravain el"(in pahar).

Principalul procedeu de caracterizare a ei a folosit de ajutor, este antiteza cu Lapusneanu. Daca aceasta este dur, tiranic, crud, ipocrit, impulsiv, doamna Ruxanda este o fire angelica, suava, delicata, sensibila,sincera si supusa. Antitezei i se adauga caracterizarea directa prin descriere, cu ajutorul careia autorul ii realizeaza portretul fizic, insistand asupra vestimentatiei si a frumusetii. Domnita Ruxanda esteraportata, totodata, si la celelalte personaje, in afara de Lapusneanu. Ea reactioneaza, astfel, in functie de amenitarea jupanesei cu cinci copii si a indemnurilor lui Spancioc si ale mitropolitului Teofan. Tot indirect sunt evidentiata insusirilor sale prin intermediul dialogului, care-i releva si stari sufletesti, si atitudinea in functie de imprejurari si de interlocutor.